

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. 7. An in alienatione rei Ecclesiasticæ intervenire debeat auctoritas
Papæ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)

fiis, de quarum bonis alienandis agitur; at hoc non habet locum, ubi superiores Regulares, quantumvis alias subiecti sint Episcopo, alienant res Ecclesiæ sibi pleno jure subiectæ; nam in ea ipsi habent jurisdictionem quasi Episcopalem; alias non haberet subiectam privativè ad Episcopum, de quibus plura jam diximus supra.

1208 In horum confirmationem placuit adducere, quod in terminis tradit sapientissimus Molina tom. 2. de Jure, & Just. D. 468. n. 13. dicens: in alienatione ejusmodi bonorum Monasterii, si Monasterium non sit privilegiatum, ac exemplum ab Episcopo, præter tractatum, ac consensum Capituli, & superioris ejus Monasterii, necessarium esse consensum Episcopi; alioquin alienatio erit nulla: *si vero sit privilegiatum, & exemptum*, ut regulariter sunt hodie monasteria omnia, sufficere, consensum Capituli, & Prælati adhibitum, juxta constitutiones, & privilegia cujusque Religionis. In nostra autem Societate, juxta privilegia illius, necessarius non est consensus Capituli, sed satis est tractatus cum Consultoribus, nostræ Societatis more; sic ille.

1209 Primam hujus conclusionis partem, affirmant gloss. in summa 12. q. 2. & Doctores communiter; constatque aperte ex c. *Abbatibus*. 12. q. 2. & ex c. *in venditionibus*. 17. q. 4. Secundam partem affirmat Turrecremata in summa n. 12. q. 2. Neque indiget probatione; cum id in privilegiis cujusque religionis, aut monasterii exempti contineatur. Tertia autem pars constat ex privilegiis nostræ Societatis in Bulla Pii V. an. 1655. & Gregorii XIII. an. 1575. quæ modum celebrandi contractus, & alienandi res, præscribunt sine Capitulo accommodatum constitutionibus, ac regimini Societatis. Neque in ea est necessaria facultas summi Pontificis ad alienandum, nisi in casibus à jure non concessis, ut ex Bulla Pii V. constat.

§. 7.

An in alienatione rei Ecclesiastica intervenire debeat auctoritas Papa?

32. **J**ure novo Pauli II. in Extravag. *Am- 1210*
bitiosa, de qua n. 1157. omnem alienationem, per quam, vel dominium directum, vel utile tantum transfertur, etiam in casu alias licito, & servatis solemnitatibus, *inconsulto Romano Pontifice* prohiberi (decreto actum annullante) exceptio tribus casibus in illa expressis. Primus est, locationis, & conductionis intratriennium, quod intellige juxta n. 1171; secundus est infeudationis, vel emphyteusis, si fiat in casibus à jure permissis in evidentem utilitatem Ecclesiæ de bonis ab antiquo dari solitis in feudum, vel emphyteusim: tertius alienationis fructuum, qui servando servari non possunt.

Hinc not. 1. per hanc Extravagan- 1211
tem jure antiquo duo nova superaddi.
1. quod locatio rei Ecclesiastica non possit nunc fieri *ultra triennium*, quo declaratur, quid in Clem. 1. h. t. intelligatur *per modicum tempus*; 2. quod nulla alienationis specie fieri nunc possit *inconsulto Pontifice*, (quæ est nova juris solemnitas) etiam servatis solemnitatibus jure antiquo requisitis, nisi in prædictis tribus casibus. Not. 2. Sub nomine alienationis, in hac Extravagante prohibita, non venire hypothecam generalem, sed tantum specialem juxta probabiliorum sententiam Molinae tr. 2. de Just. d. 466.

Not. 3. per locationem, ibi prohibi- 1212
tam, intelligi locationem feudi, vel rei quot annis reddentis fructum; sic Navarr. in Comment. de alien. rerum Ecclesiast. n. 21. Not. 4. si quis obtinuit à Papa licentiam alienandi, non requiri alias solemnitates juris, datam legitime ex certa Scientia; non tamen suppleri defectum causæ, nec consensum Capituli; Sic Quaranta in Summa Bullarii. V. *alienatio rerum Ecclesiæ*. n. 7.

Not. 5. hanc Constitutionem Pauli- 1213
nam, in pluribus locis, non esse usua-

re-

receptam, saltem secundum illum rigorem, quoad poenas, & censuras suspensionis, ac privationis & quoad locationem ultra triennium; ut docet Navarr. Covar. Lessius, & alii apud Pirhing h. t. n. 56. Castropal. autem saepe cit. d. unica. p. 14. n. 2. censet, esse receptam ubique quoad rem prohibitam, & intrinsicam poenam alienationis; non quoad poenas extrinsecas excommunicationis, & privationis officiorum. Rebello de obligat. justitiae p. 2. l. 14. q. 5. Barbof. p. 3. allegat. 95. n. 49. id probantibus ex pluribus decisionibus Rotae. Caeterum haec quaestio facti, pendens ex usu diversarum Provinciarum, mihi videtur ex stylo cujusvis Dioecesis resolvenda.

§. 8.

An in alienatione rei Ecclesiastica requiratur consensus Patroni?

1214 §. AD valorem alienationis rei Ecclesiasticae, factae cum solennitatibus; jure Sacrorum Canonum requisitis, non requiri auctoritatem, vel consensum Patroni, vel Advocati Ecclesiae, cujus est res alienanda. Nam illi in rebus, quas Ecclesis conferunt, de jure nullam potestatem habent, sed juxta Canonum instituta, sicut Ecclesiam, ita & dotem ejus ad ordinationem Episcopi pertinere noverint, ut dicitur c. 6. 10. q. 1. c. de rebus. 12. q. 2. c. in canonibus. 16. q. 1. Dixi t. de jure. Nam quae sunt consuetudinis legitime praescriptae, vel pacti legitimi, concessionis specialis, vel privilegii, exceptionem habent; de quibus ex professo agemus infra de jure patronatus. nom. tit. 38.

1215 Interim not. 1. quando res alienanda est Ecclesiae Patronatae, saltem ex decencia, & aequitate; vocandum Patronum, vel advocatum, ut intelligat causas alienationis; quae, si manifestae sint, etiam invitis illis ad alienationem sufficiunt; Sic Pirhing h. t. n. 61. ex cit. c. 6. 10. q. 1. Not. 2. si bona alienanda concessa sint Ecclesiae in feudum, non procedere datam responsionem in n. prio-

ri; quia tunc requiritur consensus domini directi ad ejusmodi alienationem ex c. 6. & 7. de foro competente. Sed ibi solum agitur de cognitione causae feudalis, quam jus domino directo competere statuit, sive Vasallus sit Clericus, sive laicus. Unde videtur potius id dicendum ex eo, quia Domini directi interest, quem habeat vasallum.

1216 Difficultas est de casu, quo Fundator, Patronus, vel advocatus ab initio ea bona donavit Ecclesiae adjecta conditione, ne alienentur? Rosenthal in tract. de feudo. c. 4. n. 19. respondet, eo casu alienationem, etiam servatis solennitatibus, a jure praescriptis, sine illorum consensu, fieri non posse; quia cum talis conditio sacris canonibus non repugnet, ea servanda est, ut dicitur c. Cum dilecti. 6. de donat. c. Verum. 4. de conditionib. appof. & hoc casu, res donatas cadere in commissum, & ipso facto revocari ab illis posse (licet decentius sit fieri cum auctoritate Judicis Ecclesiastici) docet Imola in cit. c. Cum dilecti. n. 4. Caeterum si in tali donatione, vel fundatione sit expressè cautum, vel adjecta conditio, ut donatio non teneat etiam pro casu quo necessitas, vel evidens utilitas Ecclesiae alienationem exigeret, conditionem esse turpem, & Ecclesiae perniciosam, consequenter haberi pro non adjecta. Hinc eo casu non obstante tali pacto alienatio facta cum requisitis de jure, illis etiam invitis, teneret; sic Azor p. 2. l. 9. c. 2. q. 9. & alii apud ipsum. Quare illa conditio solum valet, ut ea bona non alienentur extra causas legitimas, & sine praescripta forma; hinc si expressè cautum sit, ut ea conditione non servata, revocari possit, donatio non potest revocari; sed agendum est ad conditionem observandam cum id fieri potest; ita illi.

1217 Et ideo in hoc videtur distinguendum, an donatio facta sit expressè adjecta conditione, sumendo conditionem minus strictè, nimirum pro modo, quo casu donatio pura est, & modo non impleto, donatio revocari non debet; sed compelli donatarius, ut modum impleat; vel an facta sit expressè adjecta conditione, sumendo conditionem strictè pro vera conditione; & tali casu, conditio-